

بهبود عملکرد مدیریت زنجیره تأمین در شرکت‌های ساختمانی با استفاده از راهکار مهندسی ارزش

محمد حسن سبط^۱، محمد تقی بانکی^۲، احسان شهوند^۳

۱-دانشیار مهندسی عمران-گروه مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی امیرکبیر

۲-استادیار مهندسی عمران-گروه مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی امیرکبیر

۳-دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران-مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی امیرکبیر

e.shahvand@aut.ac.ir

خلاصه

همان طور که می دانیم موفقیت پروژه‌های عمرانی با پارامترهای کیفیت، هزینه و زمان تکمیل پروژه سنجیده می‌شود. مشخصاً از عوامل مهم تعیین کننده پارامترهای فوق در پروژه‌ها، نحوه عملکرد و همکاری پیمانکاران جزء و تأمین کنندگان شرکت‌های بزرگ عمرانی یا به عبارتی نحوه عملکرد زنجیره‌های تأمین این شرکت‌ها می‌باشد. لذا شرکت‌های عمرانی جهت موفقیت در پروژه‌ها، ناگزیر از استفاده از ابزارهای نوین علم و تکنولوژی جهت بهبود پارامترهای یادشده در زنجیره تأمین خود می‌باشند. از جمله راهکارهایی که در سالهای اخیر در موفقیت شرکت‌های صنعتی در این امر خطیر بسیار مثره‌تر بوده است، راهکار مهندسی ارزش می‌باشد. لذا لازم است که این راهکار در شرکت‌های عمرانی جهت بهبود عملکرد زنجیره تأمین مورد توجه قرار گیرد. این تحقیق بیان می‌کند که استفاده از راهکار مهندسی ارزش در مدیریت زنجیره تأمین شرکت‌های بزرگ ساختمانی می‌تواند تا حد مطلوبی امکان موفقیت بیشتر پروژه‌های ساختمانی را به ارمغان آورد.

۱. مقدمه

طبق آمار منتشر شده توسط سازمان ملی جوانان، ایران در سال ۸۱ با کمبود ۱.۶ میلیون مسکن مواجه بوده است، علاوه بر این براساس سالنامه آماری ایران، سالانه نیاز مسکن حدود ۸۰۰ هزار زوج به این تعداد اضافه می‌گردد. بالاترین آمار ساخت، ۷۰۰ هزار مسکن در سال ۱۳۸۴ بوده است در حالیکه بر طبق تحقیقات مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیاز سالانه ساخت در کشور ۱.۴ میلیون خانه تا ۱۰ سال آینده می‌باشد. و این نشان دهنده آن است که صنعت ساختمان در کشور ما نیازمند یک تحول علمی تکنولوژیک می‌باشد که بدون تحول مذکور، دستیابی به اهداف ساخت مسکن یاد شده، ناممکن می‌نماید.

افزایش هزینه های تأمین مصالح و تجهیزات و نیروی انسانی و پویایی و پیچیدگی تغییرات، نداشتن کارایی مناسب سیستم تأمین منابع و اختلال انجام عملیات اجرایی توسط اکپ‌های مختلف کاری در پروژه های عمرانی، گاهی منجر به تحمیل هزینه های هنگفت و حتی شکست پروژه های عمرانی می‌گردد. لذا از مهمترین مسائلی که در خط مقدم این تحول قرار دارند مدیریت زنجیره های تأمین و متحول شدن تأمین کنندگان سنتی می‌باشد. از راهکارهای مناسب جهت دستیافتن به این اهداف، استفاده از مهندسی ارزش در مدیریت زنجیره تأمین شرکت‌های عمرانی می‌باشد.

۱-۱) مهندسی ارزش

در مقالات و کتب علمی گوناگون تعاریف مختلفی از مهندسی ارزش ارائه گردیده است. PMBOK مهندسی ارزش را یک رویکرد خلاق جهت بهینه سازی هزینه های طول عمر پروژه، کاهش طول عمر پروژه، افزایش سود، بالا بردن کیفیت و استفاده بهینه از منابع پروژه معرفی می‌نماید. مؤسسه FAR (Federal acquisition regulations) مهندسی ارزش را یک کوشش سازمان یافته برای تحلیل عملکرد سیستم ها، تجهیزات، خدمات و مؤسسات به منظور رسیدن به عملکرد واقعی، با کمترین هزینه در طول عمر پروژه، که سازگار با کیفیت و ایمنی مورد نظر باشد و یک روش مناسب برای مصرف بهینه بودجه تخصیص داده شده می‌داند (Neile 1991). در هر حال آنچه در تعاریفات یاد شده و دیگر تعاریفات مشخص است، هدف از اجرای مهندسی ارزش، افزایش ارزش پروژه، کاهش هزینه‌ها، کاهش زمان اجرای پروژه با افزایش کیفیت و مطلوبیت می‌باشد.